

ВИДАВНИЦТВО „ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР“

ПАВЛО КРАТ

Візита „Червоної Дружини“

ОБРАЗ З РЕВО-
ЛЮЦІЙНИХ
РОЗРУХІВ НА
ПОЛТАВЩИНІ
В ЛІТІ 1906 року



ЦІНА 10 ЦЕНТІВ

Накладом М. Губицького
1912.

Винніпег, Канада.

З Рускої Друкарні Я. Н. Крета Вінніпег.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД ВИДАВНИЦТВА 425 ALFRED AVE. WINNIPEG, MAN.

LIMO DRUG Co

SUCCESSORS TO ROGERS THE CHEMIST

803 Main St.

WINNIPEG. — MAN.

Дорогі Краяни!

Багато приходить ся нашому братови бідувати в Канаді, не знаючи англійської мови. Особливо хорому, котрого всілякі лихі люди лиш хочуть ошахрувати, а не помочи.

Наша довголітня практика в Європі і Америці, наш сталий зріст людей, переконав нас, що слава є правдива, а пізнянє нашого імени го рчає кождому, що ліки під тим іменем є ті, добрі і нефальшовані.

Тому в всіляких випадках хвороби пишть до нас по пораду, а ми маємо найліпших докторів і найліпші медицини: будьте певні, що будете задоволені.

Коли будете у Вінніпегу заходьте до нас.

Пишть по наш ВЕЛИКИЙ КАТАЛЬОГ, висилаємо даром.

Опишть нам вашу хворобу, а ми вам вишлемо потрібні вам медицини, зроблені під доглядом найліпшого доктора і хіміка.

Медицини висилаємо поштою, або експресом і С. О. Д. (за посиллатою).

LIMO DRUG Co.

❖ НОВІСТЬ! ❖

❖ НОВІСТЬ! ❖

Хто хоче дізнатись, як люди багатіють і в короткім часі роблять тисячі і мільйони доларів, а також хто хоче дізнати ся, як стати незалежним чоловіком, забезпечити себе і свою родину від нужди на ціле життя, хай читає одну з найлучших газет в Канаді на рідній мові

„РОБОЧИЙ НАРОД“

Також, хто интересуєсь долею Мир. Січинського, читає тую газету, довідаєсь про все його життя НА ВОЛІ. Гроші висилайте на адресу:

„ROBOTCHYJ NAROD“

BOX 3542, STA. B. ♦♦ WINNIPEG, MAN.

Предплата на рік 1.50.

Піврік 75 ц.

Павло Крат.

**„Візита
Червоної
Дружини.“**

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

(Авторське право застережене.)



Панам.

Схаменіть ся, будьте люде,
Бо лихо вам буде:
Розкують ся незабаром
Заковані люде!
Настане день, заговоре
І Дніпро і гори,
І потече сторіками
Кров у синє море
Дітей ваших!
Та не буде кому ратувати,
Відцураєть ся брат брата
І дитини мати.
І дим хмарою заступить
Сонце перед вами
І навіки проклинетесь
Своїми синами!

Т. Шевченко.



Наша ватра палала. Велитенські її язики били під чорне небо. Широкий, всіяний дрібним пісочком берег, білі папльові ліси, що збіглись до озера безкраєю громадою, простої затока, і мляве коливанє хвиль — сонне диханє Винніпегського озера — все осьвічувала наша величезна ватра, склалана з цілих смерекових колод, що вокинуло під час хуртоїни озеро. А навкруги та вічна канадійська тиша, тиша пустелі. Темна ніч, і міріяди комарів гудуть над головами.

Нас четверо „вільних робітників” силують ся заснути на зимнім піску коло огнища.

Геть, там сотки миль на полудне липили-сь Винніпег і „культура,” навкрули нас дика країна, якою знайшов її ще Картьє...

У Винніпегу страйколоми розбили в С. Р. Р. Со. майстернях страйк, нас повигонали за те, що ми наважились збунтувати-сь, проти канадійського бога отця „Сіпіара,” от і волочимось по нетрах „свобідні як олені”, ніхто нам не забороняє голодувати, бідувати, а навіть і поздохати з голоду.

— „Ні, не заснемо!” підвів ся Каран: „накладймо більший огонь”.

І ми стягаємо 20 футові колоди і вержемо в полумя — мов стодола горить.

Знов полягали...

А Каран сів і обіймив коліна руками, і його великі, блискучі очі втопились туди в пітьму, де чорна поверхня озера злила ся з темрявою неба.

— „Там Росія!..” зітхнув:

„Ні, ми у Росії не далиб так скебам розбити справу! кровю і руїнами, покутував би ворог!.. А формани та баци зазналиб де раки зимують!...

Ми мовчки згодили-сь.

— „Ех, а було колись!..” усьміхнув ся Каран.

— „Що? спитав-сь хтось.

— „Що?.. перепитавсь. от слухайте...” і дивлячись замрієними очима в далечінь, він почав малювати в нащій уяві образи з далекої батькії шини.



— „Літо 1906 року. Револуція розбита. Скрізь від Варшави в далекий Сибір працюють шибениці. Сотки тисяч братів гниють в царській неволі. А зійшовше сонечко що-ранку лякаєть ся окровавлених розстрілених трупів, тих жовтих, сполотнілих трупів.

Дідичі-поміщик, які ще минувшої зими на-вколюшках цілували наші ноги, житя благаючи — тепер оскаженілі на чолі козацьких сотень та стражницьких банд огнем і мечем привертають збунтованих мужиків під свої колінка.

Кождий панський двір став фортецею з гарматами, кулеметами і козаками.

Богато нашого брата згинуло, багато в неволі, а ще більше зрадило і порозбігалось зпід червоної корови...

Вовком, ночами по-за царинами, лугами та берега-

ми хожу по Вкраїні, здибаю-сь з тими, що ще на волі, і пече нас коло серця:

— Невже усе пропало? Невже народ, та сила безмежна, не ворухнеться, не зтрусить з себе могутньою рукою усю ту налиплу компаню?



— „Зелене широколисте гіля яворів, білі пахучі кетяги окації, жовті головки кукіль-баби, теплий пестячий дух весни і оксамитові килими високих трав.

Морем золотого проміння заляло майське ранішнє сонечко Ботанічний Садок, і дзвін з соток церков брешить над Київом.

— „Знаєш, на радощах, що я сеї весни кінчу гімназію, мама робить 28-го червня у нас в селі бал. Буде шляхта з трьох повітів. А ти будеш? будеш?“ обіймивши за шию, зазирає мені в очі Наталочка.

Ми сидимо на траві оточені з усіх боків рясними кущами барбарису, і окрім бога нас ніхто не бачить.

— „Ти все забувайш, хто я тепер такий...”

— „Ой! мовчи... Я все не можу собі уявити — тебе такого хорошого, такого доброго, тебе можуть узяти і повісити?!.

Її карі очі налили-сь слізьми, і вона припала мені на груди.

Здорове тіло її не знало біди, душа не знала горя — і навіщо ж ти зв'язуєшся зі мною, на котрого полюють царські посіпаки, мов за вовком, з котрим і бачити-сь можеш тільки межі кущами...

— „Ну, не сумуй, Наталочко, я теж буду у тебе на баю.“

— „Ні! Ні!..“ стріпнулася вона:

— „Ні, ради бога, не приїди!.. тебе вони зра-
дять! Вони так тебе ненавидять, так проклинають...“

— „А ти нащо мене любиш? коли збунтований на-
род повстане, він відбере і твої маєтки“.

— „Ой, колиб швидче та хвиля, я-б уже більше
не бояла-сь за тебе, мій єдиний маєтку!..“

Акації були такі пахучі;

Майське сонечко — таке ясне;

А устонька дівочі — такі солодкі!..



— „Широко котить Дніпро свої сині води, підми-
ває Каїнівські гори, доплива до Шевченкової могили,
будить старого Кобзаря:

— „Вставай, брате! Виросли чайчини сиротята, роз-
в'язали сь руки, вражою злою кр'овію ось-ось зачерво-
ніє уся Україна!“

На дикім пісковім острові в зелених лозах та ше-
люгах зішшла ся „червона дружина“.

В сіраках і в сорочках, босі і в чобоях, в шапках,
а ті і простоволосі; озброєні, хто чим спроміг ся: в ду-
бельтівки, револьвери, солдатські рушницї, а хто і без
нічого. Вчать ся вояцької муштри. Силу горують на
силу.

З замученого, заголоднілого села вони зішлись,
мов з хреста зняті. Ось вберуть ся вони в силу, зміц-
нять дух свій, а тоді, панове-дідичі, мужицький зава-
ляний гноєм чобіт ростопчить вашу наперфумовану

культуру! Ви, теперішні напів-боги, під ножами спокутуєте гріхи свої і дідів ваших поганих!

Муштра скінчилась.

Посідали на човни. Вдарили веслами по прозорій блакеті Дніпровій, перлами-діяментами приснула з під них вода під золотим промінєм веселого сонечка. З Низу біжить паровець. Розпустили червоні прапори на щоглах, і два десятки галяр, мов сполошені табун лебедів, полетіли по кришталевих хвилях.

„Годі терпіти! Годі стогнати!

Годі панам догаджати!...“

гримнуло з зоток уст, і розкотилось по Дніпрових горах.

Здивовані пасажирі дивлять ся з паровня і не розуміють що сталося.



Уже на вишнях мов кровію поналивались червоні ягоди; жовтаві грушки обспали струнку грушу, заспніли сливи, рожевими личками усміхаються яблука, а великі круглі кавуни вигрівають свої зелені боки на сонці межі золотими динями і високими соняшниками. Тополі шумлять над шляхом. Раннім ранком Дніпро мінить ся, мов веселкою, всіма кольорами дорогих опалів, і біла чайка скиглить над берегами.

Високі по шию жита вже заколошились по Україні, вже й пожовкли, вже й жнива недалеко...

Срібний місяць зійшов над горами, білим маревом перетяв Дніпро, чорніють ліси на горах, а геть на тім боці, на степах поблискують огники десь по хатах. Пахощами материнки, васильків та щебрецю накадженна віковічна церква природи.

Лежу на горах. Тихо, тихо навколо. Молочаний шлях перебіг небо легонькою мов павутиня наміткою; зорі блищать; одні такі малесенькі, по сліди їх гідно... І там з безкраї світи, такіж землі і сонця... От іще яка дурниця в голову лізе! Іще пічнеш викладати собі космологію?!

Ой, одубій, дурна голово! Дай відпочити!..

— „Відпочинеш, як поволочуть тебе поліцаї за ноги з під шибинокці до ями з вапном“, глузує розум...

Там, на тім боці за стінами, там моя мама. Чому я не можу прийти до неї? Вона сидить тепер і плаче. Я-б прийшов і поклав би їй на коліна свою змучену голову, розказав би їй, як мене мучать люде, не дають мені місця на просторій землі...

І ввижаєть ся мені їй змучене лице тугю за пропавшим сином...

Ой, геть, думи, не мордуйте!..

А це чий образ встає перед очима? Карі великі очі, русяві важкі коси кинуті через плечі на груди... та це тиж, Наталочко!? А тобі чого треба? Чого ти прийшла мене мордувати?! Я не пара тобі!.. Ось за три дні мама зробить тобі баль, поїздять ся паньчі з трьох повітів, будь певна, що якомусь подобаєть ся, як не ти, то твій маєток, — не будеш ходити без пари.

Та панська погань візьме твою Наталочку, і ті уста, що колись тебе цілували, буде цілувати панське цуциня, руки якого вбрані в мужицьку святую кров!..

Ех, ти, соціялісте! за щастя цілого світу розпинаєш ся, а рідного батька — матирі бачити тобі не дають, кохаду дізчину відбирають!..

Мовчи, скарго погана! не торкай! Розваж, розум: ну коли-б справді я взяв Наталочку, покоровив ся цареві, а тоді що? Мусів би товаришувати з панським га-

дэм, йти проти народа... Не велике щастэ! Хай бере Наталочку, який хоч панич!..

Але, як вона солодко цїлуэ, які в неї мнягкі, оксамитові груди...

Боже! забори мене з цього сьвіту!



Місяць уже давно сховав ся за лісами. Уже Віз повернувся на небі вниз війэм, незабаром заблагословить ся на сьвіт.

Високий хрест біліэ на могилі Шевченка, чорвіють навкруги низенькі дерева, а зза них чорною галкою там тисячі фєтїв в низу виблискуэ Дніпро.

Дід готуэ нам коло хати на огнищу сніданэ, щоб могли його онуки знов до схід сонця поховатись по лісах

— „За три дни в селі Х—ках, у панї С—ої буде великий баль, з'їдеть ся паньство з усіх усюдів,“ кажу я до товаришів, що сидять попід Тарасовою могилою.

— „Слухайте, товариші ви усі такі на язиках завзяті, усі тільки вичікуэте того часу, коли станемо око в око з ворогом. Але хтїв би бачити, як то ви станете... От тепер маэмо нагоду. Ходім на той баль, пожартуэмо там з панами...

Імо наварений дідом куліш і сьміэмось, як нас привитаї пенї С—ка. Які кадрелї та та польки ушкваримо з панночками, які будуть найдки та напитки. Дідові теж обіцяэмо принести одну фляшку з бенькету.

. . . Сонце зходило, а ми вже ховались в житах на лівобережній Україні. Тільки видно було на Дніпрі діда, що гнав порожніми човнами на другий берег.

Добре спалось у високому пахучому житі. Цілий день бог тримав сонечко загорнене хмарками, аби добре спочили його діти.

У ночі вийшли на шлях. — Чіє це жито? спитався хтось.

— „Пана Кочубея . . . тут є 300 десятин в однім клині . . . Кочубей має у дворі козаків...”

— „А ну, сьвітить сірники, хлопці!”

Три десятки сірників блиснуло в руках; жовтенький огник побіг по сухій стеблині, лизнув сусідню, вітер обернув огнем навкруги, враз жахнуло і чорно-кріваві хвилі вдарили під зоряне небо. Загуло, залопотіло. На десятки верстов засьвітилось. Огнисте море покотило на паньські клуні.

— „По видному дійдемо!” сьміялась „червона дружина”.

— „Одразу і пожали і помолотили; менше панови клопоту. Хай козацькі коні на пошлі випасає!”

Ліси були темні, ночі зоряні, шляхи неміряні.



— Не всі паньські слуги собаки, а й між ними чесні люде. За три версти до села Х — ок в лісі в побережника пані С — ої у товариша Оксентія в холодку під дубами спочиває „червона дружина”.

Тільки двоє хлопців залізли на кухню до пані С — ої і закрутили голови усім покоївкам та куховаркам. Такі чорнобриві та веселі хлопці. І звідки їх чорт приніс?!

. . . А на вечір ми вже знали все: що, де, як і куди. На бенкиті дідичів буде добра низка. Війська поблизу ніде не має, а у селі є досить наших „червоних“ і панночка кажуть „наша“.



— Гремить музика в панському будинку; шаркотять ноги танцюючих об навощену долівку. Сьвітять усі вікна, а садок чорною хмарою обступив з трох боків панські палаци.

Часу від часу вибігають панночки з паничами прохолодитись, на всіяних пісочком стежечках попід кущами побігати.

— „Лізьте хлопці на груші чи яблуні, що кому подобаєть ся, та сидіть тихо, щоб хто не побачив нас“

Підлізли в трьох під вікна і дивимо-сь. Зо дві сотки панів, пань і панночок. Чорні сукна, шовки, камінь і злото; аж сяє! А он і моя Наталочка. Яка вона стала хороша . . . але яка вона весела, як усміхаєть ся до панича Милоградського, аж на груди троха йому не припадає. А він же в своїм селі власними руками з людей кишки нагаєм вибивав . . . О, кляте гадюче насіннє! І я тебе ще кохав!

— „Танцюйте! До гори ногами будете дригати!“ шепоче коло мене Захарко.



Дванадцята година ночі, панї С — ка просить гостей вечеряти. З гоміном, розбираючи своїх дам, сунули гості до столової.

Музика грає туш.

Уже усі кучері і служба зігнані і замкнені в кухні, під усіма вікнами панського дому стоять „червоні“.

— „Господа за здоровлє многоуважаемой Натальи Парамоновни! підносить чарку панич Милоградський

— Ура! ... кричать паньство... і не одна чарка випала з рук непочата і червоне вино, як кров, розлилося по килимах. Вони злякались мене, що з'явився в дверях, ба не мене, а мужицького сірака, що був на мені. Здивовані дідичі оніміли, луплять очі, не розуміють чого треба хамові межи ними.

— Тебѣ чого нужно? обізвав ся нарешті С — ої управитель.

— Нічого, я теж прийшов поздоровити пані, що дочекалась щастя, що її дочка доросла ...

— Это он! это он?! скрикнули пани.

— Каран! Каран! зашепотіли пані та панночки.

— Ты, выродок дворянського рода! Я тебя уложу своїми руками! біжить до мене сивоголовий генерал, махаючи старими зжовтілими кулаками.

— Пане Сьронський! не налізь на оце, — приставив йому до носа бровнінга.

Пани полізли по свої револьвери.

Непереливки!

Брязнули шиби у вікнах, гримнули двері, мов хміль з бочки, всинались до покою пів сотки „червоних“

„Руки до гори!“ — гримить Захарко.

Відобрали в панів зброю; зблідли арістократи, пані і панночки мліють, під столи падають.

— Заспокойтесь, панове, ми не прийшли вас тут одразу усіх вирізати, а хочемо тільки і від мужицької варстви поздоровити пані С — ку з тим що дочекалась такої доньки. Сідайте, сідайте за столи, нічого страш-

ного не сталося . . . Будемо далі вечеряти. Тільки трохи посуньтесь, дайте і нам пляцу!!

Заледво з револьверами коло вухів запросили панів посідати. Випустоли пару покоївок носити до столу. Музики заграли „Марсельєзу“; були якісь жидки з міста. Наталку посадили межі нами. Сьмієть ся дівчина. Веселі хлопці. Пані сльози пускають, пани мовчать понурі. Ну то вже як їм хочеть ся.

— Слухайте ви, дідичі-арістократи! Ви собі межі собою на мужиків нарікаєте, мужики нарікають на вас. А от тепер якраз добра нагода вам дворянам порозумітись з мужиками. Життя ми вашого не хочемо, не хочемо і маєтку вашого. Відступіть усі землі мужицтву і стане спокій в Росії, а згодьте ся царя скинути і зів'ядімо демократичну республіку, та отут у нас на Україні залешіть нас перекручувати на москалів.

— Еге, еге! кричать весело „червоні“.

Мовчать чорні; довго мовчать!

Мовчіть хоч понімійте, а ми: — „Хай живе республіка“!

— Ура! гремить в паньських покоях.

Бючи кулаками об стіл, зірвав ся на ноги пан Стронський. (Не одного він кріпака загнав нагаями на той сьвіт.)

— Я ничего не боюсь! Стыдитесь вы, дворяне вы, помѣщики! До какого позора мы дожили! Хамы и изменники нашего рода смѣютъ так над нами издѣваться! Гдѣ ваша дворянска честь? Пожалейте жен ваших, постыдитесь дочерей, а вы, молодіо люди своих дам! Умрите тут всѣ на мѣстѣ, но не молчите! А ти изменник (кричить на мене) я еще увижу тебя на виселищах!

Мовчить шляхта! Тихо. Не боронить своєї „чес-ти“, не має охоте вмирати.

— „Ні, не побачивши Карана на шибинці!“! крикнув Захарко, гримнув бравнінг і куля затопилась в генеральських устах. Упав під стіл. Застогнала арістокрація.

— Панове дідичі! — Ми мужики і робітники сфіруємо своє житє і кров задля визволу Росії, а Вас тепер просимо допоможіть хоч грішми; треба багато грошей на озброєнє. Навіть у республіці вам буде краще ніж нам, бо наша доля тільки в соціалізмі.

Двоє „червоних“ взяли шапки, пішли по колекту. Кривлячись, мов середа на п'ятницю, витягали пани свої гаманці. Зложило 2 карбованці і 3 копійки!

— „Да здравствуєт дворянство!“ крикнула глузуючи Наталочка.

— „Стривайте! Вы, панове, даєте так як на Боже!“ обурився Захарко і з револьвером в руці приступив до панів. Усі гаманці і кишені підлягли ревізії.

— „Ви куди їдете? чи далеко Вам до дому?“ питався колектор: — „Вам 2 карбованці на дорогу, вам 20 копійок“... а десятки і сотки йшли в смушеву шапку.

„2132 карбованця“, проголосив Захарко.

„Браво!“ крикнули „червоні“. — „Чорні“ похнюпились чисто.

— „Тепер, панове, просимо виходити зза столів і йти усі на розстріл“, облічивши гроші закомендував панам Захарко.

Пані скрикнули, почали знов мліти. Силою вигнали їх усіх в садок; деяких вели під руки.

— „Справді ви їх вистріляєте?“ питає Наталочка, припадаючи до мого плеча.

— „Ні, тільки налякаємо“.

У садку стояла стара мурована коморя з зелізними ґратами у вікнах. За кріпацтва пани С — кі мордували в ній своїх хлопів.

Тепер туди загнали усіх ясновельможних.

Зелізні заіржавілі ланцухи звисали зі стін, холодом і смертею віяло з льохів.

Усі навісні народові дідичі опинили-сь на ланцухах, а нанича Милоградського і ще двох найбільших котолупів почіпали догори ногами на гаках серед комори.

„Оце вам за кишки та гельбухи людські!“ кричали червоні.

Паньство вмівало.

Приперли двері і з сьміхом і гоміном вернули до покоїв. До схід сонця греміла музика. Усе село збіглось гуляти. Розчинились панські комори та клуні, льохи та повітки. Хліб, худоба і добро — все вернуло ся до тих, чиїми руками були зроблені,



— „Ну, що, дотримав свого слова, прийшов на твій баль?“ пита Наталочки, цілуючи її в заплетеній білими рожами альтані.

— „Забери мене з собою, бо я одурію межі панами!“ просить дівчина.

— „А навіщо ти так милувалась з Милоградським?“

— „Проти волі моєї вони псувають мене. Візьми, забери мене звідси.“

Сльози котили ся по її личку; осьвічені червоною загравою ранної зорі, вони здавались краплинами кривави.

А над головами висів у повітрі і сьпівав, дзвонив жайворонок. Він кликав усіх людей до життя і любови.



— Лови вітер в полі! Між людьми як у лісі.

Немоцна вдова з Прихорівки не мала защо наймити козарів. На просторах Дніпрових луках косять хлопці густі удовини трави. Виблискають на горячій сонці гартовані коси. Кинув геть крисатого бриля і вітерець розвівав русявого чуба. Його дівчина громадить високі пахучі покоси і весела пісня її летить за Дніпро відгукується по чорних шпильях гір.

Стогне дорога під кінськими копитами, блиснула блискавка зза ліса, зачервоніла козацка сотня.

— „Гей, мужик! Не видал ли ты здѣсь чужих людей?“ питає мене сотник.

„А чому ні?— бачив; „бю чолом перед паном“ Бігло їх тутки може зо трийцятеро отуди на Шаблівку“.

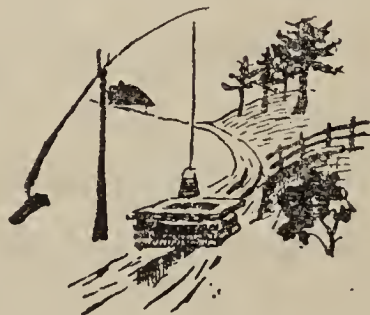
— „Когда“?

— „Уранці“

„— Сотня в галоп!..“ тільки курява здіймилась по дорозі.

Кинув косу на покоси. Срібним дзвоником лунає сміх Наталочки по зелених луках.

— „Лови вітер в полі, а ми ще погуляємо!“



— „Ех! віяли вітри низовії, шуміли луги-діброви, світили ясні зорі, були високі жита панські, палкі обійми дівочі!

Де-ж ви, ті часи вільні?

Де ви, мої друзи орли-соколи?

Десь у шелюги кинута, дощами, снігами сполоше-

на вишпяла червона корогва.

Не побачив мене Захарко на стричку, так не втік сам від тої ласки царської.

Як шуліка голуб і, розбив кат „червону дружину“

Де ви і що з вами? Чи тримаєтесь ще, чи не опали духом в муках каторги сибірської?

А ти, мій краю далекий, раю тихий, вишневыми садками завітчаний, Дніпром умитий, вітрами низовими обвіяний, сполощений кровію люду робочого, лежиш у кайдани повитий, а на гірлянку тобі наступили цар із панами. І Наталочки груди високі вже проточили гробаки в домовині...

І сам по чужих чужинах блукаючи в біді та недолі, лину думками до тебе, мій замордований люде!

Прийде час і вже близько, близько вже він, спадуть пута, встане гнів народний, за вас мученики і за свої болі віддячемо ми тоді панам і цареві!... Амінь.“

Замок, схилив голову і так сидить нерухомо.



Ватра погасала. Зеленими пасмами зходила блиска Північна зоря. Проміністі хвилі її широкою веселою лахкотіли над озером, порухались і довгими снопами стріляли до зениту.

В зелених хвилях її блищали зірки.

З лісу вийшло двоє Індіанців з човном— кеню на плечах, спустили його на воду і поплили вздовж берега на північ,

Ми загорнули голови в одіж і силувались заснути, але комарі дошкуляли кріз сорочку. Ми були змучені, голодні...

N. CHERNIACK

ГОДИНИКАР.

876 MAIN STR.

◆ ◆ WINNIPEG, MAN. ◆ ◆

Маю на продаж всякі золоті і срібні річи як: зигарки, ланцюжки, перстені, шпильки, шпінки і т.п. Продаю тано.

Також напавляю зигарки і роботу свою гварантую на 2 роки.

Приймаю тамож замовленя з поза міста, з фармів поштою і замовлені або, нап равлені річи висилаю сейчас.

Не забувайте, а і риходіть, або присилайте замовленя.

Phone St. John 1349.

ДОСИТЬ ШИТИ ГОЛКАМИ, КОЛИ

 **Машинками до шитя** 

можна пошити усе скорше і
файніше.

Ми говоримо по руськи і продаємо машинки до шитя лише Русинам.

ДАЄМО НА СПЛАТУ.

ШЛІТЬ ДО НАС ЗАМОВЛЕНЯ.

S. PRASOW

РЕПРЕЗЕНТУЕ THE SINGER MACHINE Co.

Needles, Shuttles, Parts etc.

509 FLORA AVE.



WINNIPEG, MAN.

CANADA.

Руска Книгарня в Вінніпег

850 Main St.

Winnipeg. Man.

ОДИНОКИЙ НА ЦІЛУ КАНАДУ

СКЛАД

РУСКИХ КНИЖОК

всякого змісту поручає Шан. Руській Публиці свої услуги. Посідаємо найбільший вибір книжок в цінах від 5 центів аж до 50 доларів. Обслуга точна і скоро.

Катальоги друковані кожного року висилають ся на жаданє.

Руска Книгарня видала доси дуже багато книжок власним накладом.

Крім книжок маємо величавий склад

Музичних інструментів

спроваджуваних впрост з краю.

То всьо промовляє за тим, щоби Шан. Родимці звертали ся лише до нас, а будуть вдоволені

Пишіть за цініками на виразну адресу:

❧ **RUSKA KNYHARNIA** ❧

850 Main Street, Winnipeg Man.